

Buổi 9. Gom cụm

1 Thông tin chung

Mục tiêu

- Giới thiệu về bài toán gom cụm dữ liệu.
- Giới thiệu hai thuật toán gom cụm K-means và Mean Shift.

Kết quả đạt được

Sinh viên sau khi thực hành sẽ: - Nắm vững được hai thuật toán gom cụm dữ liệu. - Cài đặt được các ví dụ thực hành

Thời gian thực hành: 3 tiết

Công cụ thực hành: Google Colab, Anaconda

2 Nội dung lý thuyết

Gom cụm (*clustering*) dựa vào sự phân chia các đối tượng vào các cụm sao cho các đối tượng cùng một cụm tương tự với nhau hơn những đối tượng thuộc cụm khác.

Một số thuật toán gom cụm phổ biến:

- K-means
- Mean-Shift
- DBSCAN
- Hierarchical Clustering

Thuật toán K-means: gom các đối tượng vào k cụm sao cho khoảng cách của các đối tượng đến tâm của cụm nhỏ nhất.

Các bước thực hiện theo các bước sau:

- Bước 1. Chọn ngẫu nhiên k điểm từ tập dữ liệu làm tâm cho k cụm.
- Bước 2. Gom các điểm vào cụm có khoảng cách từ tâm đến nó gần nhất.
- Bước 3. Nếu việc gom dữ liệu không thay đổi so với lần thực hiện trước thì dừng thuật toán.
- Bước 4. Xác định lại tâm mới của k cụm bằng cách tính trung bình cộng của tất cả các điểm dữ liệu trong cụm
- Bước 5. Quay lại bước 2.

3 Nội dung thực hành

3.1 Mô tả bài toán

Phân loại khách hàng Dữ liệu: <https://www.kaggle.com/vjchoudhary7/customer-segmentation-tutorial-in-python>

- CustomerID
- Gender
- Age
- Annual Income (k\$): thu nhập mỗi năm
- Spending Score (1-100): tổng điểm có được khi mua hàng

Hãy phân loại khách hàng thành những nhóm tương tự nhau.

```
[1]: import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns

data = pd.read_csv('Mall_Customers.csv')
data.head()
```

C:\anaconda3\lib\site-packages\statsmodels\tools_testing.py:19: FutureWarning: pandas.util.testing is deprecated. Use the functions in the public API at pandas.testing instead.

```
import pandas.util.testing as tm
```

```
[1]:
```

	CustomerID	Gender	Age	Annual Income (k\$)	Spending Score (1-100)
0	1	Male	19	15	39
1	2	Male	21	15	81
2	3	Female	20	16	6
3	4	Female	23	16	77
4	5	Female	31	17	40

```
[2]: data.shape
```

```
[2]: (200, 5)
```

```
[3]: data.info()
```

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
RangeIndex: 200 entries, 0 to 199
Data columns (total 5 columns):
#   Column                Non-Null Count  Dtype
---  -
0   CustomerID            200 non-null   int64
1   Gender                 200 non-null   object
2   Age                    200 non-null   int64
3   Annual Income (k$)     200 non-null   int64
```

```

4    Spending Score (1-100)    200 non-null    int64
dtypes: int64(4), object(1)
memory usage: 7.9+ KB

```

```
[4]: data.isnull().sum()
```

```

[4]: CustomerID          0
     Gender              0
     Age                0
     Annual Income (k$)  0
     Spending Score (1-100)  0
     dtype: int64

```

```
[5]: data.describe()
```

```

[5]:      CustomerID      Age  Annual Income (k$)  Spending Score (1-100)
count  200.000000  200.000000      200.000000      200.000000
mean    100.500000   38.850000      60.560000      50.200000
std     57.879185   13.969007      26.264721      25.823522
min      1.000000   18.000000      15.000000       1.000000
25%     50.750000   28.750000      41.500000      34.750000
50%    100.500000   36.000000      61.500000      50.000000
75%    150.250000   49.000000      78.000000      73.000000
max    200.000000   70.000000     137.000000      99.000000

```

```

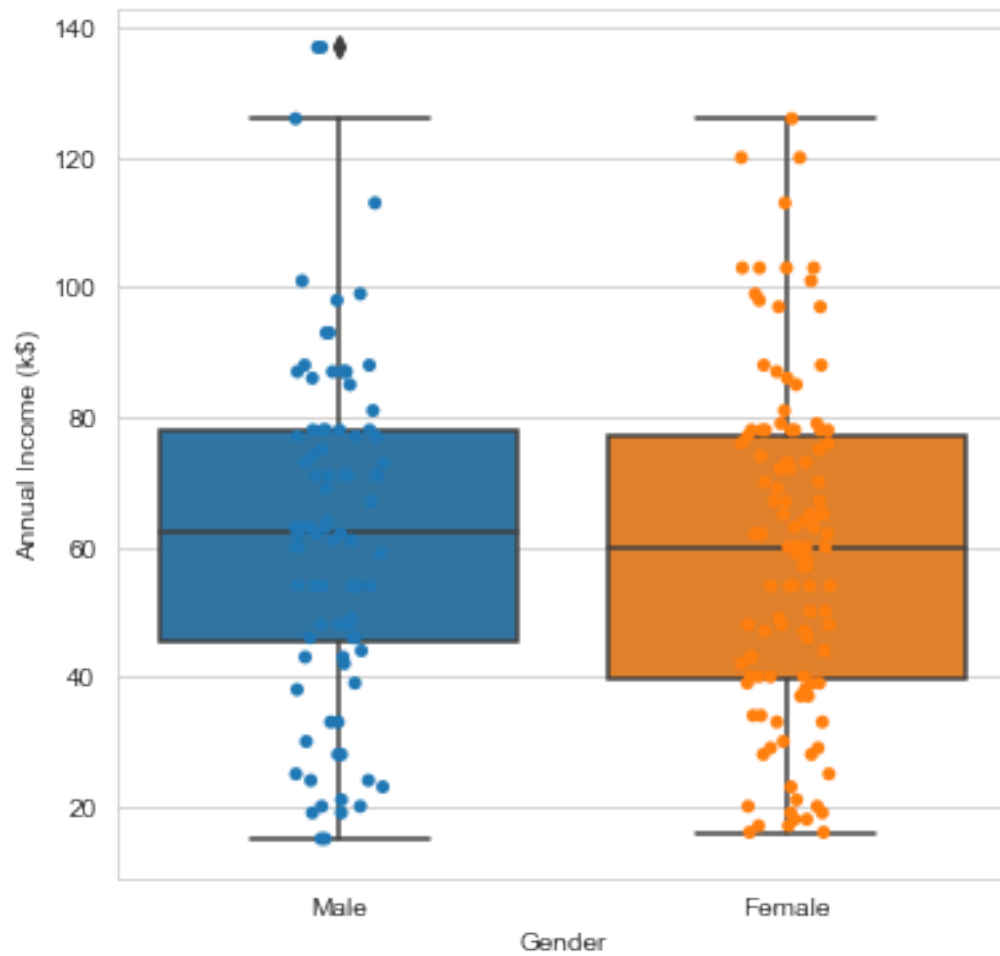
[6]: plt.figure(figsize = (6, 6))

     sns.set_style('whitegrid')

     ax = sns.boxplot(x = "Gender", y = "Annual Income (k$)", data = data)
     ax = sns.stripplot(x = 'Gender', y = 'Annual Income (k$)', data = data)

     plt.show()

```

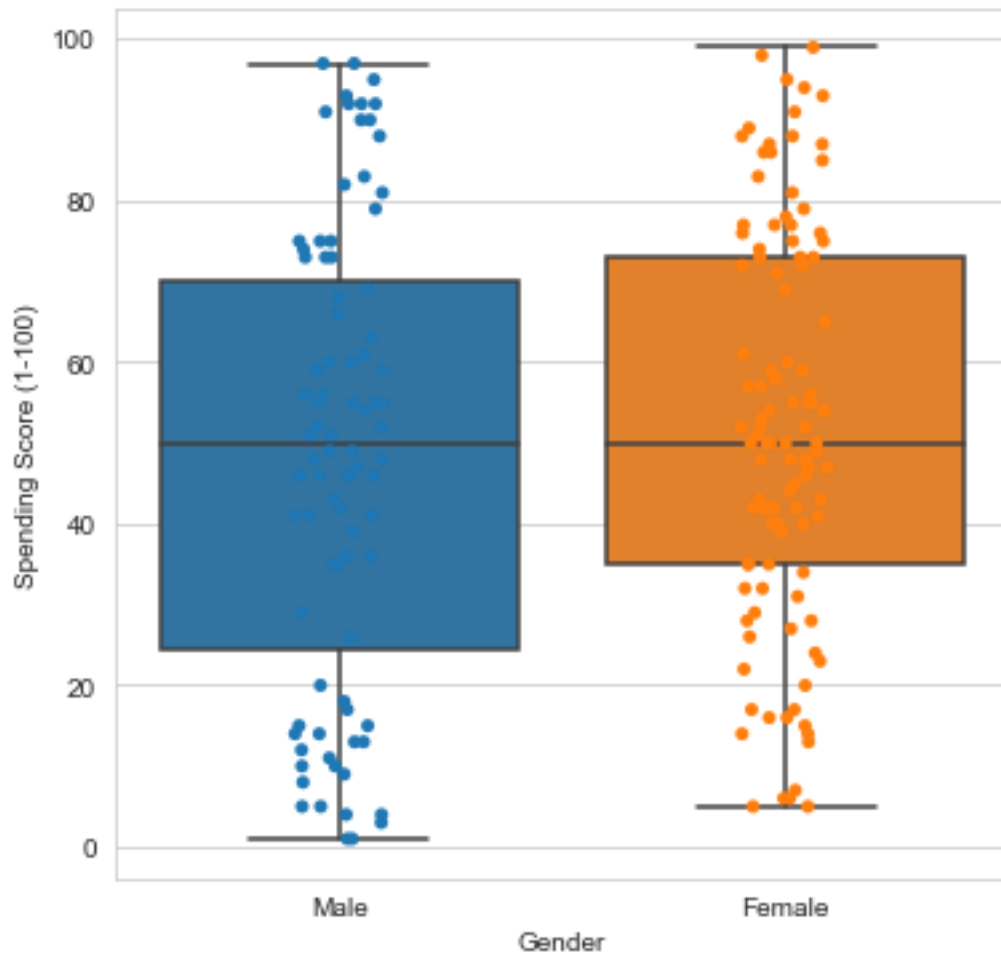


```
[7]: plt.figure(figsize = (6, 6))

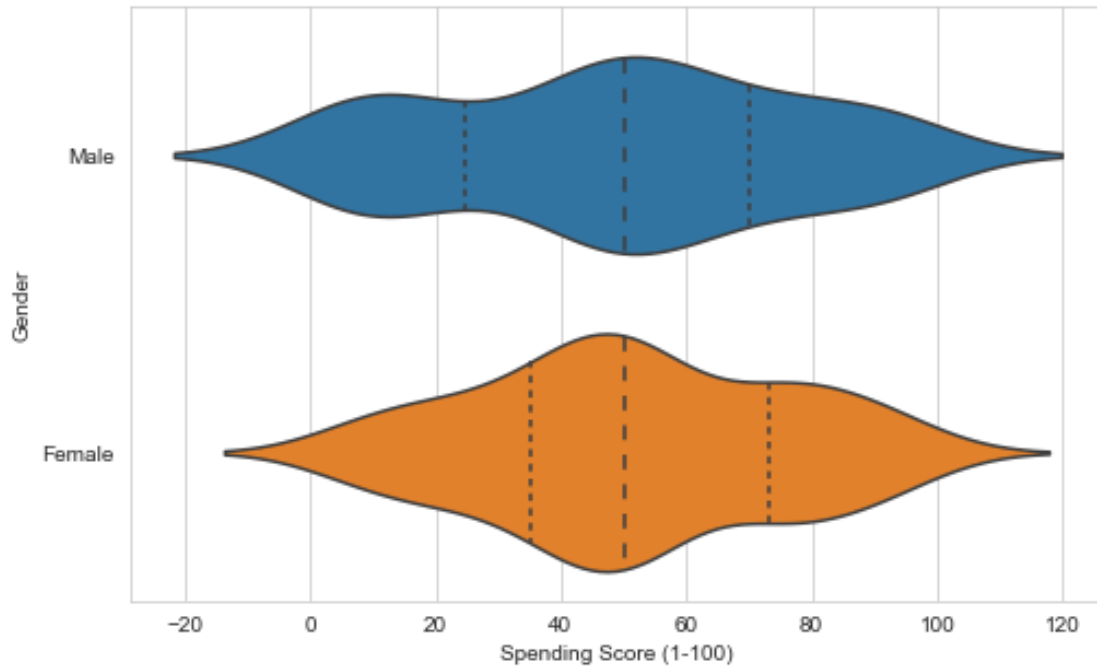
sns.set_style('whitegrid')

ax = sns.boxplot(x = 'Gender', y = 'Spending Score (1-100)', data = data)
ax = sns.stripplot(x = 'Gender', y = 'Spending Score (1-100)', data = data)

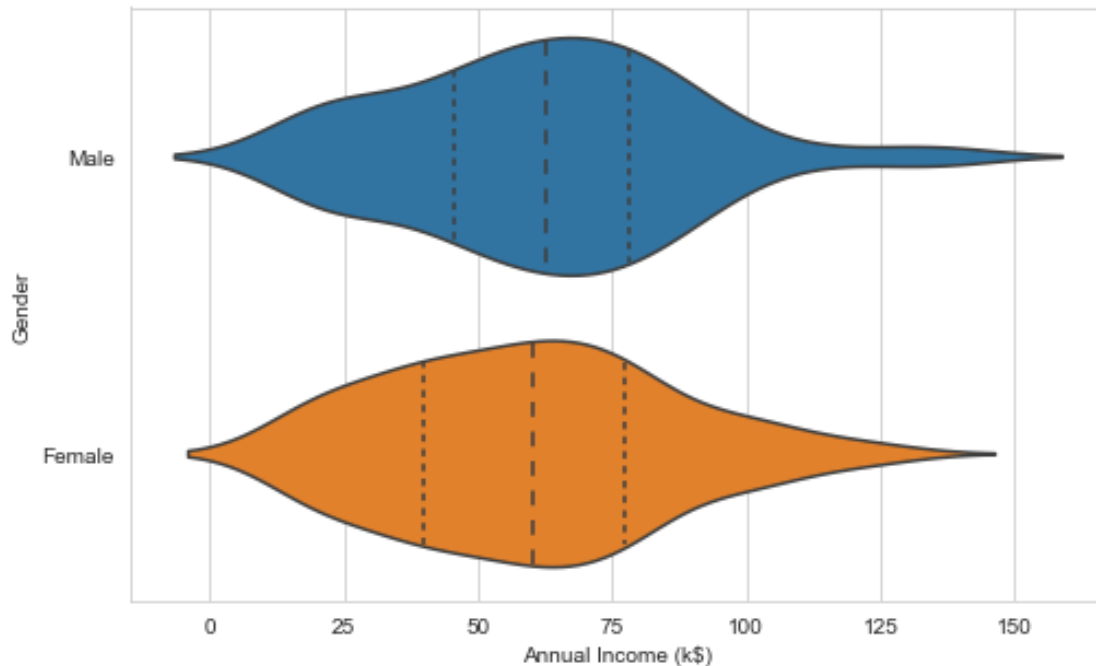
plt.show()
```



```
[8]: plt.figure(figsize = (8, 5))  
  
sns.violinplot(x = data['Spending Score (1-100)'], y = data['Gender'],  
               inner='quartile')  
  
plt.show()
```



```
[9]: plt.figure(figsize = (8, 5))  
  
sns.violinplot(x = data['Annual Income (k$)'], y = data['Gender'],  
               inner='quartile')  
  
plt.show()
```



```
[10]: data['Gender'].replace({'Male': 0, 'Female': 1}, inplace = True)
      data.head()
```

```
[10]:   CustomerID  Gender  Age  Annual Income (k$)  Spending Score (1-100)
0           1        0   19                15                39
1           2        0   21                15                81
2           3        1   20                16                 6
3           4        1   23                16               77
4           5        1   31                17                40
```

```
[11]: corr_matrix = data[['Age', 'Annual Income (k$)', 'Spending Score (1-100)']].
      →corr()
      corr_matrix
```

```
[11]:           Age  Annual Income (k$)  Spending Score (1-100)
Age           1.000000         -0.012398         -0.327227
Annual Income (k$) -0.012398          1.000000          0.009903
Spending Score (1-100) -0.327227          0.009903          1.000000
```

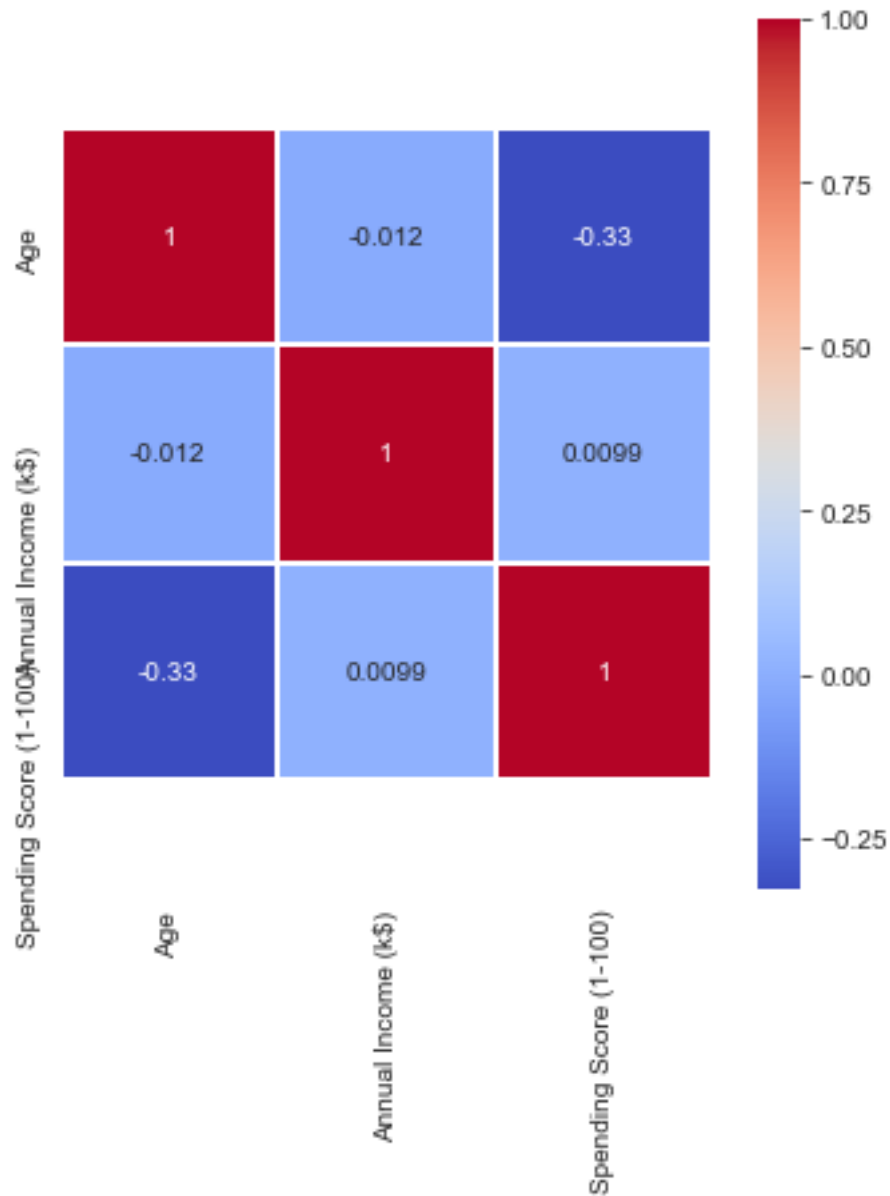
```
[12]: plt.figure(figsize = (6, 6))

ax = sns.heatmap(corr_matrix, annot = True, cmap = 'coolwarm', square = True,
      →linewidths = 1)
```

Đoạn lệnh sửa lỗi mất dòng đầu, dòng cuối ở phiên bản matplotlib 3.1.1

```
bottom, top = ax.get_ylim()
ax.set_ylim(bottom + 0.5, top - 0.5)
##

plt.show()
```

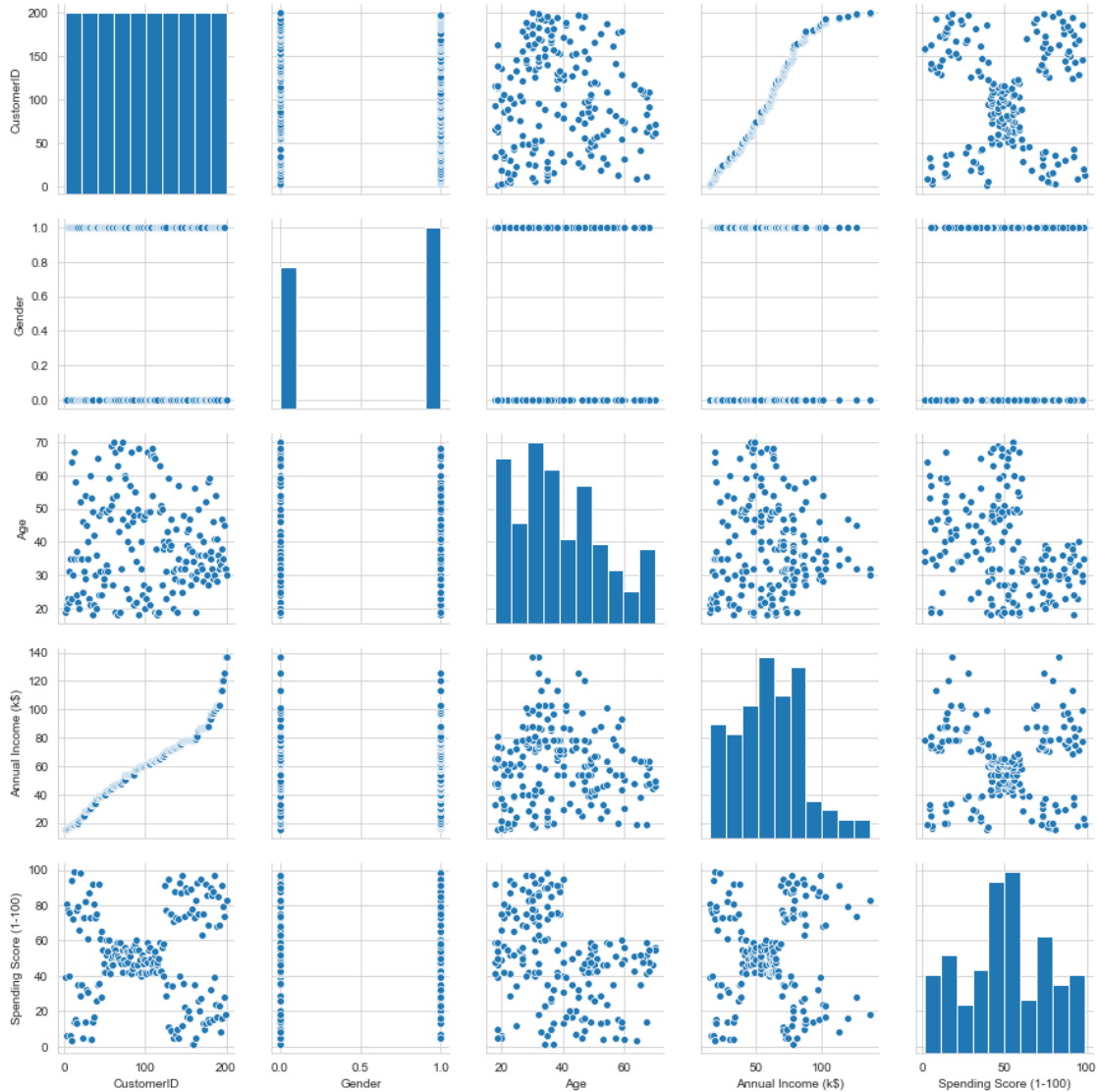


```
[13]: plt.figure(figsize = (6, 6))
sns.pairplot(data)
```



```
plt.show()
```

<Figure size 432x432 with 0 Axes>

- Ta sẽ gom cụm dựa vào hai thuộc tính Annual Income (k\$) và Spending Score (1-100).

```
[14]: X = data.iloc[:, [3, 4]].values
```

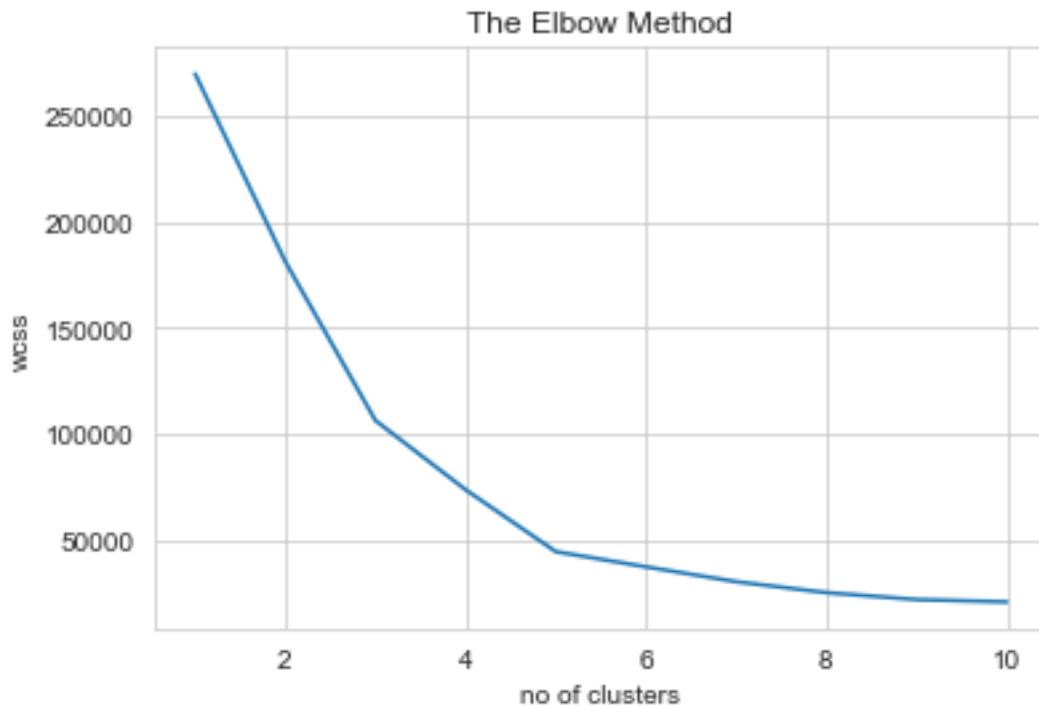
```
[15]: from sklearn.cluster import KMeans
wcscs = []

# k = 10
```

```
for i in range(1, 11):  
    kmeans = KMeans(n_clusters = i, init = 'k-means++', random_state = 0)  
    kmeans.fit(X)  
    wcss.append(kmeans.inertia_)
```

- Áp dụng thuật toán Elbow (*gấp khúc*) để tìm k-cụm.

```
[16]: plt.plot(range(1, 11), wcss)  
  
plt.title('The Elbow Method')  
plt.xlabel('no of clusters')  
plt.ylabel('wcss')  
  
plt.show()
```


- Chọn số cụm cần gom nhóm $k = 5$.

```
[17]: kmeansmodel = KMeans(n_clusters = 5, init = 'k-means++')  
y_kmeans = kmeansmodel.fit_predict(X)
```

```
[18]: labels = kmeansmodel.labels_  
labels
```

```
[18]: array([3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1,
            3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 1, 3, 4,
            3, 1, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4,
            4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4,
            4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4,
            4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4,
            4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 2, 0, 2, 4, 2, 0, 2, 0, 2,
            4, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 4, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2,
            0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2,
            0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2, 0, 2,
            0, 2])
```

```
[19]: centroids = kmeansmodel.cluster_centers_
centroids
```

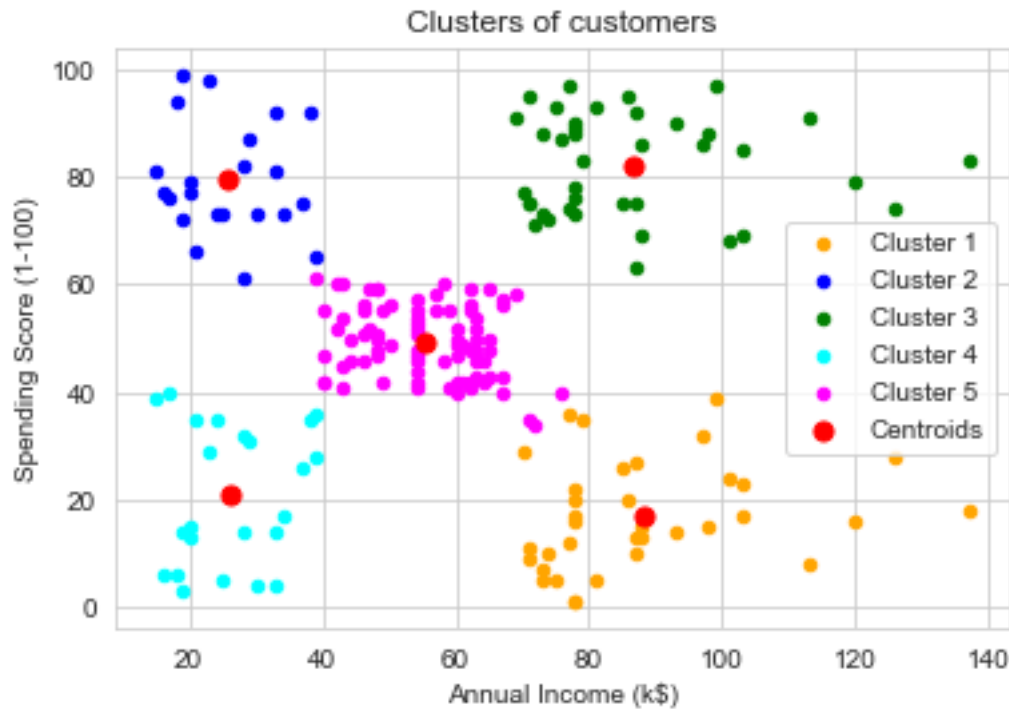
```
[19]: array([[88.2      , 17.11428571],
           [25.72727273, 79.36363636],
           [86.53846154, 82.12820513],
           [26.30434783, 20.91304348],
           [55.2962963 , 49.51851852]])
```

- Biểu đồ trực quan quan các k cụm dữ liệu.

```
[20]: plt.scatter(X[y_kmeans == 0, 0], X[y_kmeans == 0, 1], s = 20, c = 'orange',
    ↪ label = 'Cluster 1')
plt.scatter(X[y_kmeans == 1, 0], X[y_kmeans == 1, 1], s = 20, c = 'blue', label_
    ↪ = 'Cluster 2')
plt.scatter(X[y_kmeans == 2, 0], X[y_kmeans == 2, 1], s = 20, c = 'green',
    ↪ label = 'Cluster 3')
plt.scatter(X[y_kmeans == 3, 0], X[y_kmeans == 3, 1], s = 20, c = 'cyan', label_
    ↪ = 'Cluster 4')
plt.scatter(X[y_kmeans == 4, 0], X[y_kmeans == 4, 1], s = 20, c = 'magenta',
    ↪ label = 'Cluster 5')
plt.scatter(centroids[:, 0], centroids[:, 1], s = 50, c = 'red', label =
    ↪ 'Centroids')

plt.title('Clusters of customers')
plt.xlabel('Annual Income (k$)')
plt.ylabel('Spending Score (1-100)')
plt.legend()

plt.show()
```



```
[21]: clusters = labels.tolist()
```

```
[22]: result = data[['Annual Income (k$)', 'Spending Score (1-100)']]
```

```
result['ID'] = data['CustomerID']
result['clusters'] = pd.Series(clusters)
result.head()
```

C:\anaconda3\lib\site-packages\ipykernel_launcher.py:3: SettingWithCopyWarning:
A value is trying to be set on a copy of a slice from a DataFrame.
Try using `.loc[row_indexer,col_indexer] = value` instead

See the caveats in the documentation: https://pandas.pydata.org/pandas-docs/stable/user_guide/indexing.html#returning-a-view-versus-a-copy

This is separate from the ipykernel package so we can avoid doing imports until

C:\anaconda3\lib\site-packages\ipykernel_launcher.py:4: SettingWithCopyWarning:
A value is trying to be set on a copy of a slice from a DataFrame.
Try using `.loc[row_indexer,col_indexer] = value` instead

See the caveats in the documentation: https://pandas.pydata.org/pandas-docs/stable/user_guide/indexing.html#returning-a-view-versus-a-copy
after removing the cwd from sys.path.

[22] :

	Annual Income (k\$)	Spending Score (1-100)	ID	clusters
0	15	39	1	3
1	15	81	2	1
2	16	6	3	3
3	16	77	4	1
4	17	40	5	3

4 Bài tập

- Tiếp tục với ví dụ, sinh viên tự cài đặt các thuật toán gom cụm đã được học.